

EDITORIAL

Fira del Llibre de Frankfurt 2007

El servilisme de la AVL en la construcció dels Països Catalans

¿Un nou pas en l'absorció de la Cultura Valenciana?

Enguany la **convidada d'honor** de la Fira fon la **cultura catalana**, en el lema: "cultura catalana singular i universal", i l'organització dels events corregeix a carrec de **L'Institut Ramon Llull de Llengua i Cultura Catalanes** el qual te, entre les seues finalitats, dins dels propis estatuts fundacionals: "la projecció exterior de la llengua i la cultura catalanes en totes les seves modalitats i mitjans d'expressió". L'actual presidència d'est organisme recau en Josep Bargalló, de ERC -Esquerra Republicana de Catalunya-, actual Conseller en Cap de la Generalitat Catalana i anteriorment Conseller d'Educació de la GC.

Els **objectius** dels organitzadors de la presència de la "cultura catalana" en el certamen han segut amplament aconseguits. Segons ha reconegut el propi Bargalló han obtingut resultats per partida doble. Per la banda **economica**, ha suposat un bon negoci editorial, incloent la venda de drets editorials. Però n'hi ha mes. De tots es sabut que les llengües europees arrelgades en la "carta de llengües minoritàries", reben una serie de **subvencions** milionàries per a la seua preservació i promoció. Un dels objectius aconseguits es assegurar-se que estos recursos economics que haurien d'estar destinats a la llengua valenciana, com la consideren dialecte, s'administren des de **Barcelona**; i si eixos fons arriben aci, ho fan per a promocionar la llengua i la cultura catalanes.

D'una altra banda ha segut un aparador de cara al món per la gran carrega de **contingut politic** que s'ha consegut transmetre en una ampla repercussió mediàtica i internacional.

L'omnipresència dels polítics nacionalistes catalans es una clara mostra de la dimensió de l'event que va mes alla de la cultura. L'intenció era una altra i l'han conseguida, precisament els polítics han captat molt mes l'atenció mediàtica que els propis escriptors i creadors de cultura. ¿Per que la convidada fon la cultura catalana i no únicament la lliteratura catalana? Perque l'interés prioritari era mostrar un **territori transfronterer** mes alla de Catalunya, de la mateixa forma que Hitler feu en el seu afany imperialista mes alla de la propia Alemanya, especialment en Austria.

¿I, quina es l'actitud dels **nostres governants** autonòmics, que tenen l'obligació estatutària i el compromís electoral de defensar i promocionar la llengua i la cultura valencianes (de tot el llegat passat i present) tant dins com fora del territori valencià? ¿Miren, en este cas, com habitualment fan, cap a un altre costat, o amaguen el cap com l'esturç?

Pijor; el **Consell valencià** aprovà subvencio-

nar en 200.000 € (la mateixa quantitat que en els tres últims anys) a l'Associació d'Editors del país valencià per a que acodira a les fires de Bolonia, Barcelona i Frankfurt a fi de promocionar l'oferta editorial que **en llengua catalana** es fa des de Valencia.

Tambe la propia **AVL** aprovà, el passat abril, destinar 30.000 € ad esta associació d'editors per a reforçar la seua presència en la Fira de Frankfurt dins del marc de la **cultura catalana**. La propia AVL financà i presentà la traducció a l'alema del "Tirant Lo Blanc" com aportació valenciana a la **cultura catalana singular** i ho feu des de l'**estand** de l'anterior associació, puix la Generalitat Valenciana no vullgue estar oficialment i explícitament. Esta es la "promoció del valencià" que es fa **veladament** en els àmbits internacionals per la nostra màxima institució d'autogovern.

¿Ya tenim quina es la política cultural del Govern Autòmic valencià! ¿Realment li interessa la cultura valenciana, singular i secular, mes alla d'entendre-la com una forma de **reclam electoral**, per a completar eixos vots que li fan falta per a perpetuar-se en el poder? O, pot ser que, ¿estan preparant el camí, per a no tindre problemes després de les properes eleccions generals, de cara a una possible coalició electoral en forces polítiques catalanes, si no alcancen una majoria suficient per a governar en solitari?

Des d'esta humil plana editorial, no podem mes que seguir en el **nostre compromís** de continuar treballant i eixir al carrer, mensualment, informant des de l'independència i la llibertat.

Pretenem fomentar un **espai de pensament valencianista**, ample de mires, mes alla del folclorisme i la visió reduccionista de la nostra societat, però **sense servilismes** esterils que no nos reporten res i que, mes be, son alienadors i encosseten la cultura valenciana en totes les seues manifestacions. En este sentit, proclamem la **cultura en majúscules**, la que es en si mateixa la manifestació d'un poble, sense exclusions, expressió oberta, no encossetada ni dirigida.

Eixe espai de pensament valencianista, independent i en llibertat, ha de ser el marc que nos ajude a superar l'actual situació d'un poble desestructurat.

Molts dels qui nos sentim i conformem el poble valencià volem estar alla **a on se nos respecte** i a on es vullga que estigam, però en igualtat de condicions que els demes, sense imposicions polítiques, ni culturals, ni lingüístiques, ni molt manco de gentilicis despersonalitzadors i alienadors.

PUBLICACIÓ EN
LLENGUA
VALENCIANA

LA CITA

Una mentira repetida adequadament mil voltes es convertix en una veritat.

Joseph Paul Goebbels

Una mentira repetida moltes voltes es convertix en una gran veritat.

Vladímir Ilich Uliánov, Lenin

SUMARI

- 1
- EDITORIAL: **FIRA DEL LLIBRE DE FRANKFURT 2007**
- 2
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- EXPOSICIÓ: **ELS SOROLLA DE NOVA YORK**
- 3
- FRUITES, VERDURES I HORTALICES (XIII): **PARLEM D'ARMELES (I)**
- RESENYA BIBLIOGRÀFICA: **LA DECADÈNCIA VALENCIANA. HISTÒRIA I LLENGUA**
- PATRIMONI VALENCIÀ: **LUX MUNDI-XATIVA**
- 4
- PASSATEMPS
- RONDALLA: **UNA ESCOLA PECULIAR**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra col·lectiva, l'encarregat de la redacció final de cada article te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferència. Este tema es motiu de debat, però no de divisió, entre nosatres.

AVIS

Si fa moltes fotocopies d'este exemplar per a repartir no n'ommes nos tirarà una ma als que l'editem, sino que tambe reforçarà les seues amistats. ¿Que no? Si en fa prou còpies vorà que gran amic seu se fa el de la tenda de fotocopies.

ACTIVITATS CULTURALS NOVEMBRE DE 2007

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

ACCS (Assoc. Cult. Castell dels Sorells)
G.V. Comtes d'Albalat, 14. 46135 Albalat dels Sorells
Tel: 961 49 13 90
<http://es.geocities.com/diarielguarda>
ARACV (Amics de la RACV)
C/ Avellanés, 26. 46003 València c.
Tel: 963 91 69 65

Del **6 al 15 Novembre** 19:00 h. Edifici Sociocultural. Plaça de l'Església Nova. **Massanassa**.

SEMINARI: "La llengua valenciana signe identitari: passat i present"

• Relació de les sessions:

6 Nov. (dim): **Chimo Lanuza:** "Animació en blau. Una visió des de la Sociolingüística"

8 Nov. (dij): **Joan Sancho:** "La necessitat de la pervivència de la llengua valenciana com a signe identitari"

13 Nov. (dim): **Mariivi Ferrandis:** "La Decadència valenciana"

15 Nov. (dij): **Juli Moreno:** "La Renaixença valenciana"

Entrada lliure. Aforament il·limitat.

15 Nov (dijous) 21:30 h "Hotel Astoria Palace". Pça. Rodrigo Botet, 5. València c.

SOPAR D'ENTREGA DELS PREMIS VINATEA

-Vinatea Individual: **Rafael Aznar Garrigues**,
President de l'Autoritat Portuària de València.

-Vinatea Col·lectiu: **Associació Valenciana d'Agricultors**.

Preu del tiquet: 35 €. S'ha d'adquirir en la seu de la RACV. **No** es poden reservar tiquets per tel·lèfon.

+Info: **ARACV**

30 Nov (divendres) 22:00 h Espai Cultural. C/ Les Escoles. Albalat dels Sorells..

TEATRE: "Olymel Teatre" representaran:

"Demà serà un altre dia" de **Emi Beneyto**

"Tres en u" de **Rafa Melià**

Entrada lliure.

+Info: **ACCS**

MON ACTUAL

Tal com anunciàvem en l'anterior número, el passat dia 5 d'octubre es presentà en el Saló de Plens de l'Ajuntament de Burriana l'editorial **Mosseguello**, la revista **Niu d'Art** i el número 2 de **Món Actual**.

Felicitem a l'equip que fa possible estes noves publicacions i especialment al consell de redacció de **Món Actual** per la notable millora en la maquetació, per la diversitat de continguts que s'oferixen i per l'aposta de tirar avant en una publicació escrita íntegrament en llengua valenciana.

Els agraïm de manera especial la gentileia que han tingut d'incloure com a separata el **Rogle**. Sense dubte esta iniciativa ha de contribuir en gran mida a donar una major difusió a la nostra publicació.

La web de **Món Actual** es: **www.monactual.com**

Rogle en Internet

Tots els números publicats fins ara es poden trobar en format PDF en les webs:

www.cardonavives.com

<http://joanot.llenguavalencianasi.com>

EXPOSICIO

J.M.M.

Els Sorolla de Nova York

Resulta més que obligat fer referència a l'exposició que, des d'este mes, en el Centre Cultural Bancaixa, mostra les obres que **Joaquim Sorolla** pintà per a decorar les parets de la Biblioteca de **The Hispanic Society of America**, emplaçada en la ciutat de **Nova York**.

Com passa en unes altres figures valencianes, pareix que ad alguns els v i n g a b e l'universalitat de Sorolla per a diluir la seua procedència, les seues arrels, el lloc de la seua primerenca formació i l'amor que professà a **València**, a la seua llum i al caràcter de les seues gents. Este valencià universal fon, d'entre

LES GRUPES

molts afamats pintors, l'elegit per **Archer Milton Huntington** per a que decorara una de les sales més emblemàtiques de l'edifici que anava a acollir el seu llegat, **The Hispanic Society**; una societat creada per este milionari enamorat de la cultura hispana, dedicada a l'investigació, a l'estudi i també a albergar obres d'art i de literatura per a possibilitar millor la tasca investigadora i de difusió de la cultura hispana en els EE.UU.

A rant d'una exposició que el genial Sorolla realisa en **Londres** (1908) coneix a Huntington, el qual quedà prendat de la seua obra i el convidà a exposar en America del Nord (Nova York en 1909 i en Sant Lluís i Chicago en 1911). Precisament es en 1911 quan l'hispanista li fa l'encarrec per a que decorara la Biblioteca aludida de la societat que ell havia creat i presidia, fascinat, sense dubte, per la pintura d'un dels mes grans impressionistes (alguns tractats nomenen a la seua tècnica com **lluminisme**).

Sorolla, acceptat l'encarrec i després de viajar durant prop d'un any (1912) per les terres d'Iberia, de prendre notes i de fer diferents estudis i esbossos, abordà els **14 llenços** (que havien de cobrir una superfície de 3,50 m d'alt per 70 m

de llarg) que devien d'arreglar unes altres tantes estampes de la diversitat espanyola i també de Portugal. Tardà set anys (1913-1919) en realisar l'obra (que rebria el nom de "**Visions d'Espanya**") i en ella es poden vore reflexats diferents tipus humans, tradicions, paisatges, festivitats...

Destaquem l'obra "**La grupa**" que feu com homenage a València, ciutat i Regne, que representa a una grupa valenciana, en mig d'una celebració festiva, que presideixen les banderoles (la senyera valenciana), plasmada en una riquesa de colorit i lluminositat que sorprenen. El quadre que representa a **Elig, "El Palmeral"**,

acaba de complementar l'homenage a la seua terra valenciana.

The Hispanic Society of America es una institució referent, puix alberga molts tesors de la cultura hispana: pintures de les figures més prestigioses, escultures, ceràmiques, incunables... Per als valencians es també un punt de referència puix, a banda de la pintura de Sorolla i d'altres obres d'art, també es conserva allí el **colofo de la Bíblia valenciana**, traduïda del llatí a la llengua valenciana per **Fra Bonifaci Ferrer** en el segle XV (1478).

No vos pergau l'oportunitat única de vore els Sorolla de The Hispanic Society de Nova York, puix es podrà fruir d'una obra de gran format, la contemplació en directe de la qual no està a l'abast de tots, i vore-la en València resultarà tot un acontentament puix es la primera vegada -i tal volta l'última- que estarà fora del seu emplaçament.

A vore si també aço motiva que les autoritats valencianes es llancen en un projecte que poguera reunir la màxima quantitat d'obres de Sorolla (disperses en diferents museus, en col·leccions particulars, institucions...) i **crear un museu específic d'este universal valencià**. Almenys el Cap i Casal li ho deu.

CONTACTA EN NOSATRES

Escrivint al: **Apartat de Correus 527**

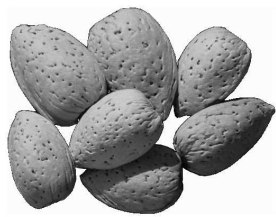
46002 València ciutat

O telefonant al: 617 030 370

I ara també a través del nostre correu electrònic:

rogle@rogleconstantillombart.com

Parlem d'aromes (1)

Tal vegada l'armela es el més familiar i popularment més conegut de quants fruits secs es cultiven arreu del món. L'armeler, arbre que dona dit fruit, ja era conegut abans de l'època de Jesucrist. La regió d'orige d'este fruit se situa en una vasta àrea que va des del mar Egeu a la meseta de Pamir i que es compon de la Mesopotàmia, l'Irà, el Turquestà i el Kurdistan. El nom botànic és **Amigdalus**

Communis, de la família de les **Rosàcees**.

Quan està en sa floració i durant les primeres setmanes del fruit en vert, es pot confondre fàcilment en la bresquillera; tan pareguts són els arbres en aquell moment. Després ja no, puix que el desenroll dels fruits corresponents segueixen paràmetres completament diferents.

El fruit, externament en drupes oblongues i el pericarpi carnós de color vert-grisàceu, que s'arruga a poc a poc al secar-se i s'obri segons madura, deixa a l'aire l'òs o pinyol, de corfa llenyosa i dura, en la qual dins s'amaga la llavor o fruit comestible, l'apreciada armela, de sabor un poc dolç, gelatinós al paladar, i de color blanc brillant en llevar-li la pelleta o coberta marró-rogenca que l'envolta.

Són moltes les varietats existents, d'entre elles les més conegudes: **Desmayo llargueta**, **Desmayo roig** i **Marcona**. Totes elles i tantes altres es subdividixen en **dures** o **fortes** i **mollars**. Les primeres aromes de la collita espanyola apareixen pels mercats a partir d'octubre, i romanen durant tot l'any per al consum, especialment torrades i com acompanyament en aperitius de tota classe. Sempre fan acte de presència damunt taula.

RESENYA BIBLIOGRAFICA

Ferrandis i Olmos, Mariví.

La decadència valenciana. Història i llengua

Colecció Al Vent. Lo Rat Penat, València, 1993

(162 pàgines)

Este llibre es una recopilació i globalització d'aspectes, dels quals s'extrau lo més significatiu, per tal de donar una visió de conjunt.

La Decadència està enfocada des de dos vertents: HISTÒRIA i LLENGUA, perquè l'autora ha considerat que un segle es un conjunt de factors i cada factor no es un fet aïllat, sino que succeix en un temps i un espai determinats i baix unes circumstàncies i característiques per les quals es qualificat d'afortunat o desafortunat.

Des del punt de vista històric es constaten les causes i conseqüències que expliquen el fenomen lingüístic, aspecte que sera decisiu per al canvi de llengua (valencià-castellà) ja que en esta època la classe aristocràtica estava influenciada per la Cort i es castellanitzarà.

En este temps es produirà la pèrdua dels privilegis i la possibilitat d'autogovern aconseguits en l'època de Jaume I.

Tambe des d'est angl es resenyen aspectes socials, econòmics, religiosos..., episodis que conformen la nostra història passada.

Des del punt de vista lingüístic s'analisen les causes de l'esmortiment i la postració del valencià en estos segles, i tambe les característiques fonològiques i morfo-sintàctiques de la nostra llengua, les quals es dividixen en aquelles que responen a un fenomen evolutiu del valencià i en les que s'introdueixen dins del nostre vehicul d'expressió per influència d'unes altres llengües (castella, italia...).

Es important destacar que durant els segles que conformen la Decadència (XVI-XVII i XVIII), els nostres escriptors sempre han estat convençuts i han sabut en quina llengua s'expressaven en cada moment.

Cada segle va acompanyat de documentació –un apèndix il·lustratiu d'algunes portades i textos de llibres publicats durant els períodes aludits–.

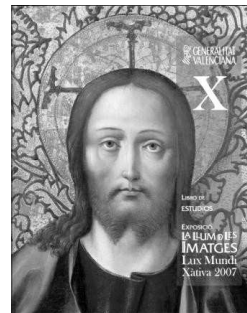
PATRIMONI VALENCIÀ

EXPOSICIO

LUX MUNDI - XATIVA

2007 es l'any en que se'n complixen 300 de la **desfeta d'Almansa**. Esta es sense dubte una data que, com diu el catalec de l'exposició **Lux Mundi**, era necessari dedicar a Xativa; la ciutat que oferi una heroica resistència a les tropes borbòniques, causa per la qual, en vençer estes, l'humiliaren i la cremaren.

Pero **Xativa** havia seguit i, després d'eixe episodi lamentable, seguix sent, un referent en l'Història del Regne

de València. Fon la ciutat romana i la seu visigòtica, la capital del paper en època musulmana i la **ciutat dels Papes** en època cristiana, i la ciutat en la qual naixqueren fills il·lustres i la capital de **La Costera**...

Xativa sempre ha constituït, pel seu ric patrimoni històric, un punt de referència i d'obligada visita per als motivats per qüestions artístiques i culturals. En estos moments, ho es encara en mes motiu puix es centre d'una **magna exposició** que reünix mes de trescentes obres d'art, entre pintures, escultures, teixits, orfebreria i documents.

L'exposició **Lux Mundi** –emmarcada en el cicle "**La Llum de les Imagens**"–, que gira entorn a la figura de Crist, ha supost la possibilitat de restaurar edificis i peces artístiques i, lo que es mes important, expondres-les al públic en tres recintes que, per ells mateixa, son extraordinaries mostres arquitectòniques. Estos **espais** son: l'iglesia de Sant Feliu, la del Convent de Sant Domenec i la Seu (Colegiata Basílica de Santa Maria). Seguint un orde cronològic, en cada un d'estos recintes es mostren obres d'èpoques concretes. Així, en **Sant Feliu**, que mostra recialles de l'art visigòtic, arranca l'exposició en peces de l'època romana fins a la visigòtica; en **Sant Domenec** son protagonistes el gòtic i l'època aurica valenciana, descollant tot allo que es relaciona en els papes **Calixte III** i **Alexandre VI**. Per ultim, en la **Seu** es troben peces del gòtic pero sobre tot del Renaixement i del Barroc, i tambe d'art modern i fins a cobrir, en les peces que s'exponen, els dos primers terços del s. XX.

Des d'esta secció els recomanem una visita que segur no els ha de deixar indiferents, i per a fer-la del tot completa els recordem atractius tan interessants com passejar pel **carrer Moncada** (conformat per palaus migevals i renaixentistes), visitar l'**Almodi** (seu del museu municipal), no deixar d'admirar la frontera de l'**Hospital Real** o pujar al **Castell**. Tambe n'hi ha de parages naturals, la **Cova Negra** i, per a recuperar forces, no s'ha d'oblidar dedicar un temps a fruit de la gastronomia de la zona.

Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions. La solució a peu de pagina.	1. Deslleal, infidel, traïdor. S'aplica a la persona que enganya als qui confien en ella.	1.	P	-	-	-	-	-	-
	2. Produir les aus un so caracteristic, especialment els pollets.	2.	-	-	-	-	A	-	-
	3. Fruit d'un arbre, en forma de tavella, de color marro, casi negre, i que se donava com a aliment a les cavalleries.	3.	-	-	-	A	-	-	-
	4. Au, fonamentalment carnivora, carronyera, major que un colom, d'ales casi un metro d'envergadura i plumage negre.	4.	-	O	-	-	-	-	-
	5. Dignitat o soberania real. Magnificencia, grandiositat propia d'un rei.	5.	R	-	-	-	-	-	-
	6. Alt, prim i de figura proporcionada.	6.	-	-	S	-	-	-	-

PARAULA VERTICAL: Religios de certes ordens, lligat per vots solemnes (en plural).

RONDALLA

Una escola peculiar

Es molt cert que, a vegades, quan la necessitat apremia, s'obri l'enteniment i s'agudisa l'ingeni de les persones, descobrint que son capaces de **mamprendre** accions prou **gosades**. Una cosa pareguda es lo que li va succeir al nostre protagoniste.

Fa molt, molt de temps, una gran fam assolà Japo. Akiro, que era llaurador, va perdre la seua collita i junt en ella l'esperança de poder alimentar a la seua familia.

En aquella epoca abundaven les escoles de **sabre**, en les quals molts homens valents se formaven per a la lluita. Existia una antiga costum que consistia en que tot aquell que desafiara i vencera al mestre d'una d'estes escoles, rebria una forta recompensa. Akiro mai havia tocat un arma en sa vida, pero la desesperacio i les cares famolenques dels seus fills el feren pensar en esta possibilitat com eixida a la seua situacio.

- Tal volta, si represente be el meu paper pugua eixir victorios d'esta mampresa -pensà Akiro.

L'home va reunir els seus **aforros**, que eren mes be escassos, i s'encaminà a casa del ferrer.

- Vullc que em faces un sabre, pero vullc que siga especial, unic, que l'adversari, nomes en mirar-lo, quede **enlluernat** i pense que un sabre aixi nomes pot pertanyer a un home digne

d'ell, poderos en la batalla - explicà Akiro.

- Entenc lo que vols, pero..., aixo te costarà molts diners - respongue el ferrer.

- Estos son els meus aforros. Tin-los i lo que falte t'ho pagare molt pronte, en quant cobre una recompensa -contestà el llaurador.

- I si no la cobres, ¿com me pagaras? -preguntà el ferrer.

- Si tal cosa succeix, yo treballare **debades** per a tu fins que pague el meu deute -respongue Akiro, donant la seua paraula.

El ferrer quedà conforme i al cap d'una semana Akiro posseia el sabre mes impresionant que mai havia vist ningun mortal.

Akiro, portant el sabre en elegancia, se presentà en l'escola de sabres mes important de la regio per a desafiar al seu mestre, un home de gran reputacio.

El dia senyalat, els dos homens s'enfrontaren davant d'un public nu-

meros. El mestre, nomes vore el sabre d'Akiro, pensà: "Es un sabre magnific. Nomes un home molt poderos pot ser el seu amo. Tal volta siga un enviat dels meus enemics. Haure d'anar en molt de conte".

Akiro, sense mostrar-se impresionat per la reputacio del seu adversari, se mantingue ferm, mentres que l'atre quedà un poc **torbat** per tal determinacio. Apremiat per la fam, Akiro avançà resolt cap al seu rival. El mestre dubtà, desconcertat per la total ausencia de tecnica del seu adversari; finalment va retrocedir temeros. Abans inclus del primer assalt, ya sentia que seria vençut. Baixà el seu sabre i digue:

- Voste es el vencedor. Per primera vegada en ma vida he sigut abatut. D'entre totes les escoles de sabre, la meua es la de mes renom. Es coneguda en el nom de "La que en un sol gest du deu mil colps". ¿Puc preguntar-li, respectuosament, el nom de la seua escola?

- La meua escola es molt corrent, senyor, es coneguda com "L'escola de la fam" -contestà Akiro.

Bassat en una historia japonesa

GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio)

Aforros / reserves: Diners o unes atres coses que se guarden en previsio per a necessitats futures.

Debades / gratuïtament: Que no costa res.

Enlluernat / admirat / embaladit: Estat en que queda una persona en rebre

una forta impressio favorable davant d'alguna cosa o d'un fet inesperat.

Gosada / audaç / arriscada: Qualitat d'una persona que mostra atreviment per a dir o fer alguna cosa.

Mamprendre / acometre: Començar, donar inici a una obra, negoci o qualsevol activitat o mampresa,

especialment si entranya dificultat.

Sabre: Arma blanca semblant a l'espasa, pero algo corba i generalment d'un tall nomes.

Torbat / confos / desconcertat: Quedar-se sorpres, de manera que no encerta a continuar en allo que estava fent.

Solucio: 1. PERFIT 2. PIJULAR 3. GARROFA 4. CORP 5. REALLEA 6. ESVELT Vertical: FLARES

I RECORDA... La paraula triada este mes es **flare**. Una **flareria** es un conjunt de flares, lo mateix que una **flarada**, paraula esta ultima que tambe pot significar una accio brofega feta per un flare. **Flarenc, flarenc, flarer:** propi o relatiu a flares. **Flarot:** flare despreciable i que inspira poc de respecte.